

ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE

Inspektorát Plzeňský a Karlovarský se sídlem v Plzni
Houškova 33, 308 57 Plzeň

V Plzni dne 05.09.2017

SEČ: 22/0853/17/SŘ/P

č.j.: ČOI 118737/17/2200

Sp.Zn.: ČOI 81166/17/2200

PŘÍKAZ

Ředitel Inspektorát České obchodní inspekce Plzeňský a Karlovarský se sídlem v Plzni věcně příslušný dle ust. § 7 odst. 2 a ust. § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, (dále zákon o pohonných hmotách) a místně příslušný dle ust. § 62 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v rozhodném znění (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich“), rozhodl podle ust. § 90 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve spojení s ust. § 150 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „správní řád“), **takto:**

I.

Obviněná **TOP TANK s.r.o.**, IČ 26403226, sídlem Janáčkovo nábřeží 1153/13, Praha – Smíchov, 150 00, **se uznává vinnou** z porušení právních povinností stanovených v ust. § 3 odst. 1 zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, v platném znění, kterého se dopustila tím, že dne 10.06.2017 v provozovně „čerpací stanice F1“, Rozvadov, 348 06, kde podniká, prodávala PHM - BA 95 Super RACING a BA 98 Super, které neodpovídaly limitním hodnotám stanoveným v ust. § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky MPO č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složek a jakosti pohonných hmot a jejich evidenci, ve znění pozdějších předpisů a ČSN EN 228 (2013) - BS, a to v ukazateli jakosti „tlak par DVPE“, jehož zjištěná hodnota byla 81,4 kPa (BA 95) resp. 65,2 kPa (BA 98), oproti maximální normou stanovené hodnotě 62 kPa, tj. s rozdílem 19,4 kPa, resp. 3,2 kPa, a tím naplnila skutkovou podstatu přestupku podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, v platném znění

II.

Za spáchání výše uvedeného přestupku se obviněnému **ukládá:**

podle ust. § 9 odst. 14 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, v platném znění, ve spojení s ust. § 90 odst. 1 a ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, **pokuta** ve výši: **100.000,- Kč** (slovy jednototísíkorunčeských).

Uloženou úhrnnou pokutu je obviněná povinna zaplatit na účet České obchodní inspekce vedený u ČNB Praha 1, č. ú. 3754-829011/0710, variabilní symbol 1108532217, konstantní symbol 1148 (převodním příkazem) nebo 1149 (poštovní poukázkou), **a to ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.**

O d ů v o d n ě n í

Při kontrole České obchodní inspekce provedené dne 10.06.2017 v provozovně „čerpací stanice F1“, Rozvadov, 348 06, kde TOP TANK s.r.o. podniká, byl proveden odběr 3 vzorků pohonných hmot - nafta motorová (č. vzorku 164/22/17), benzín natural 95 F1 RACING (č. vzorku 165/22/17) a benzín natural 98 (č. vzorku 166/22/17), a to v rámci trvalého sledování a monitorování jakosti a bezpečnosti pohonných hmot – viz Protokol o odběru vzorku pohonných hmot číslo dokladu - 221706100029902.

V době odběru vzorku dne 10.06.2017 byl stav paliva v nádržích čerpací stanice:

- nafta motorová – 71.114 litrů,
- natural 95 - 1.795 litrů,
- natural 98 – 3.155 litrů.

O provedeném odběru byl inspektory České obchodní inspekce sepsán dne 10.06.2017 úřední záznam č.j.: ČOI 81166/17/2200 (ID 221706100029902), se kterým byla jmenovaná společnost seznámena dne 13.06.2017, kdy jí byl tento úřední záznam doručen prostřednictvím datové schránky v souladu se zák. č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, v rozhodném znění - ID zprávy: 477307492.

Laboratorní zkoušku odebraných vzorků pohonných hmot provedla SGS Czech Republic s.r.o., Praha 10, U Trati č. 42 (zkušební laboratoř č. 1152.1 akreditovaná Českým institutem pro akreditaci o.p.s.),

- viz

1. Zkušební protokol č. 06205 ze dne 13.6.2017 a Inspekční zpráva 1596/2017 ze dne 14.06.2017 – BA 98 Super plus – součástí správního spisu,
2. Zkušební protokol č. 06204 ze dne 13.6.2017 a Inspekční zpráva 1595/2017 ze dne 14.06.2017 – BA 95 Super – součástí správního spisu,

Odebraný vzorek BA 98 Super plus nevyhověl provedenému posouzení, a to v ukazateli jakosti:

- „tlak par DVPE“, jehož zjištěná hodnota byla 65,2 kPa, oproti maximální normou ČSN EN 228 (2013) stanovené hodnotě 62 kPa, tj. s rozdílem 3,2 kPa.

Odebraný vzorek BA 95 nevyhověl provedenému posouzení, a to v ukazateli jakosti:

- „tlak par DVPE“, jehož zjištěná hodnota byla 81,4 kPa, oproti maximální normou ČSN EN 228 (2013) stanovené hodnotě 62 kPa, tj. s rozdílem 19,4 kPa.

Ve zkoušeném ukazateli byly vzorky vyhodnoceny jako nevyhovující limitním hodnotám ČSN EN 228 (2013).

Na základě výsledků rozboru odebraných vzorků bylo dne 13.6.2017 inspektory ČOI provedeno na čerpací stanici došetření, při kterém byl uložen zákaz prodeje 6.847 litrů BA 95, a to v souladu s ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, v platném znění.

Pohonná hmota - BA 98 - byla doplněna dne 12.6.2017 v množství 3.468 litrů, z uvedeného důvodu nebylo možno prodej PHM (BA 98) zakázat.

O došetření byl inspektory ČOI sepsán dne 13.06.2017 úřední záznam č.j. ČOI 82087/17/2200 (ID 221706130025001), se kterým byla jmenovaná společnost seznámena dne 15.06.2017, kdy jí byl tento úřední záznam doručen prostřednictvím datové schránky v souladu se zák. č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, v rozhodném znění - ID zprávy: 478194635.

Dne 23.6.2017 obdržel správní orgán vyjádření kontrolované osoby (č.j. 87586/17/2200), ve kterém uvádí, že nevyhovující PHM (natural 95) byla dne 15.6.2017 odčerpána a převezena do rafinerie k likvidaci.

O provedené kontrole byl inspektory České obchodní inspekce ve smyslu ust. § 12 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, v platném znění, sepsán dne 17.07.2017 protokol o kontrole č.j.: ČOI 95798/17/2200, se kterým byla jmenovaná společnost seznámena dne 18.07.2017, kdy jí byl tento protokol společně s výsledky posouzení jakosti odebraného vzorku PHM doručen prostřednictvím datové schránky v souladu se zák. č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, v plat. znění - ID zprávy: 487135544.

Dne 03.08.2017 bylo inspektorátu ČOI doručeno vyjádření č.j. ČOI 103550/17/2200, ve kterém jednatel kontrolované osoby Bc. Jan Beck uvádí, že se v rámci své podnikatelské činnosti doposud kontrolovaná osoba (TOP TANK s.r.o.) nedopustila žádného závazného správního deliktu ve vztahu k povinnostem stanoveným právními předpisy pro skladování a prodej PHM. Dále uvedl, že okamžitě po prvotní informaci o nesplnění požadavků u dvou PHM okamžitě učinila veškeré kroky k nápravě. Vzhledem k zanedbatelné výtoči nevyhovující PHM nedošlo pochybením k závažným následkům, v případě správního řízení žádá o schovávavost při udělení pokuty.

Dne 07.09.2017 bylo kontrolovanou osobou doloženo kolik činil stav nádrží před a po stáčení (závoz PHM) provedeném na čerpací stanici dne 30.3.2017 (č.j. 119630/17/2200). Z uvedeného je zřejmé, že po závozu činily zásoby PHM – 10.260 lt (BA 98) a 10.844 lt (BA 95 F1 RACING). Do provedení odběru ze strany ČOI (10.6.2017) nebyly nádrže doplňovány.

Správní orgán přezkoumal všechny písemné materiály, tj. podklady rozhodnutí) a dospěl k závěru, že skutečný stav věci, na základě kterého rozhodl, byl spolehlivě zjištěn, ve věci nebylo nutné provést další dokazování.

Dle ust. § 3 odst. 1 zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, v platném znění, lze pohonné hmoty prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.

Na základě ustanovení § 7 odst. 2 zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, v platném znění, Česká obchodní inspekce kontroluje složení a jakost pohonných hmot u výrobce, prodejce, dovozce, vývozce, a to i během přepravy, podle zvláštního právního předpisu a sleduje a monitoruje složení a jakost pohonných hmot v souladu s prováděcím předpisem vydaným podle § 3 odst. 2, provádění rozborů je zajišťováno prostřednictvím akreditovaných osob.

Správní orgán dospěl k závěru, že výše popsaným jednáním TOP TANK s.r.o. naplnila jednání uvedené v ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, v platném znění, podle kterého se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 téhož zákona.

Podle ust. § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky MPO č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složek a jakosti pohonných hmot a jejich evidenci, ve znění pozdějších předpisů, je požadovaná jakost u motorového benzínu splněna tehdy odpovídá – li normě ČSN EN 228 a splňuje - li ukazatele jakosti stanovené v Příloze č. 1 této vyhlášky. Příloha č. 1. stanoví v ukazateli „tlak par“ mezní hodnotu přísněji než cit. norma, kdy stanoví maximální hodnotu – 60 kPa (cit. norma má limitní hodnotu 62 kPa).

Z výše uvedeného je patrné, že jakost motorového benzínu nebyla v řešeném případě prokazatelně splněna a dále, že správní orgán k určení odchylek, a tím i závažnosti správního deliktu, ve zkoušených parametrech přihlédl k mezním hodnotám, jež jsou pro účastníka řízení příznivější.

Správní orgán, uvádí, že odpovědnou osobou za porušení povinností je v tomto případě prodávající, kterým se rozumí dle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, která spotřebiteli prodává pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle ust. § 3 odst. 1 cit. zákona. Proávající nese za jakost jím prodávaných pohonných hmot odpovědnost objektivní (odpovědnost za výsledek), tzn. bez ohledu na zavinění (nevyžaduje prokázání zavinění). Takovou odpovědnost nese ten, kdo stanoveným požadavkům nevyhovující pohonnou hmotu prodá. Stačí tedy pouhé zjištění, že byl porušen právní předpis (právní povinnost) a nastává odpovědnost konkrétního subjektu za konkrétní správní delikt (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30.7.2010 sp.zn. 7Ca 215/2008-31-34, citace: „*Odpovědnost za kvalitu prodávaných paliv a tedy i za porušení povinností prodávat paliva v požadované jakosti nese zásadně prodejce.*“ (stejně tak i rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 10Ca 306/2008 – 72, rozsudek NSS As 112/2010 – 52, *odpovědnosti se subjekt nemůže zprostit odkazem na smluvní ujednání či odkazem na porušení povinnosti ze strany smluvního partnera*). Této odpovědnosti se účastník řízení tedy nemůže zbavit např. poukazem na dodání pohonné hmoty distribuční společností, či na přepravce, který pohonnou hmotu přepravuje prodávajícímu. Je tedy na účastníkovi řízení, zda-li bude případné „škody“ vymáhat po svých obchodních partnerech nebo přepravních PHM soukromoprávní cestou. V případě, že si je podnikatel (PO či FO) zcela jist, že zjištěná nekvalita PHM nemá svůj původ v porušení technologické kázně na čerpací stanici, je pouze na něm jaká opatření přijme k tomu, aby si zajistil dodávku PHM odpovídající kvality, popřípadě i jaké smlouvy o dodávkách PHM uzavře, a zda v nich bude pamatováno i na případnou odpovědnost distributora, dojde-li k znečištění přepravovaných PHM pochybením na jeho straně. Rozhodli se účastník řízení podnikat v oblasti pohonných hmot, je po té na něm, aby prováděl taková opatření, aby přešel prodeji nevyhovujících pohonných hmot. Vzhledem k tomu, že prodej PHM svojí specifícností klade větší nároky na prodávajícího, je na něm, aby zajistil, že prodávané produkty jsou v souladu s požadovanými jakostními parametry, a to např. dodatečnými kontrolami dodaných PHM. Správní orgán uvádí, že odpovědnost za správní delikt je odpovědností objektivní, a nezáleží na zavinění, ke spáchání správního deliktu může dojít i zcela nezaviněně, přičemž správní orgán není povinen zkoumat, kdy a kde došlo ke vzniku odchylek od stanovených jakostních parametrů. Vyvinut se je možné pouze v případě naplnění liberačního důvodu daného ust. § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Pro uplatnění uvedeného liberačního důvodu je třeba vždy posuzovat individuální okolnosti

každého jednotlivého případu, zpravidla k jeho uplatnění však bude dán důvod jen ve zcela výjimečných případech nenadálých událostí, např. v případech zásahů tzv. vyšší moci. Účastník řízení neprokázal, že by před prodejem motorové nafty jakkoliv ověřoval jeho kvalitu. Účastník řízení tedy neprokázal, že by vynaložil veškeré úsilí, které je možné požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

K naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách postačuje „pouhé“ prokázání prodeje pohonné hmoty, která nesplňuje stanovené požadavky na její jakost, k čemuž v případě účastníka řízení prokazatelně došlo, jak plyne z výsledků odborného posouzení provedeného akreditovanou laboratoří.

Správní orgán konstatuje, že jakostní odchylka pohonné hmoty nad limitní hodnoty tolerované normami signalizují určitou nekvalitu a takové výrobky by neměly být nabízeny a prodávány spotřebiteli.

Při rozhodování o výši pokuty správní orgán ve smyslu ustanovení § 10 odst. 2 zákona o pohonných hmotách, přihlédl k závažnosti správního deliktu, kterou správní orgán hodnotil zejména s ohledem na způsob spáchání a následky protiprávního jednání.

Způsob spáchání správního deliktu nezohlednil správní orgán ani ve prospěch ani v prospěch účastníka řízení, neboť k protiprávnímu jednání došlo pro tento správní delikt způsobem typickým, tj. prodejem PHM, které neodpovídaly předepsaným požadavkům na jakost. Správní orgán k tomu dodává, že pro příjemce (účastníka řízení) zboží – PHM – je omezená možnost zjistit skutečnost, že dodaná PHM splňuje požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami, tedy zda se následně prodejem PHM nebude dopouštět protiprávního jednání, avšak to prodávající nezbavuje objektivní odpovědnosti. Je pouze na účastníkovi řízení, aby si zajistil takový zdroj dodávek PHM, který by následně minimalizoval riziko jeho případného protiprávního jednání, či zajistil příslušná a účinná opatření, jež by prodeji nekvalitní PHM zamezily. Správní orgán nezkoumal, zda k nedodržení jakostních limitů došlo úmyslným či nedbalostním jednáním některého z článků výrobního nebo distribučního řetězce. Z těchto důvodů nebylo na místě přihlížet k tomu, zda ke vzniku odchylky došlo úmyslnou manipulací či nedbalostí ani jako k polehčující ani jako k přitěžující okolnosti.

Při určení následku protiprávního jednání vycházel správní orgán z následujících skutečností. Z hlediska následků jde o správní delikt ohrožovací, kde vznik materiální újmy (např. škody na vozidle) není nutným předpokladem naplnění jeho skutkové podstaty (dokonáním). Zde je správní delikt dokonán již samotným prodejem PHM, jež nesplňuje jakostní kritéria, tzn., že pro spáchání správního deliktu postačuje, je-li zákonem chráněný zájem pouze ohrožen a škodlivý následek nemusí nutně nastat. Pokud jde o následky správního deliktu spočívající v hrozícím poškození motorových vozidel spotřebitelů, správní orgán uvádí, že zjištěná odchylka u BA 95 (rozdíl 19,4 kPa) je odchylkou **vyšší**, tj. závažnější, oproti odchylce zjištěné u BA 98 (3,2 kPa), kdy se jedná o odchylku **menší**, tj. méně závažnou.

Tlak par je charakterizován jako sezonní odchylka, které zpravidla vzniká při přechodech ze zimního do letního období. Příčinou je nedostatečně rychlá obměna zboží. Vyšší tlak par může být způsobem i přidáním kontaminantů. Jedním z možných kontaminantů, kterým může být ovlivněn tlak par, je ethanol, který se běžně přidává do automobilových benzinů, max. do 5% V/V. Množství přidaného ethanolu ovlivňuje v množství cca do 5% V/V v důsledku azeotropické reakce tlak par. Vzhledem k obsahu kyslíku (35%) má ethanol ve srovnání

s benzinem podstatně nižší výhřevnost. Projevuje se zhoršenou startovatelností a nepravidelným chodem motoru. Vyšší tlak par v pohonné hmotě mohl zvýšit obsah uhlovodíků, který se z pohonné hmoty odpařuje do ovzduší, přičemž emise do životního prostředí je nutné považovat za nepřímé poškození spotřebitele.

Tím, že jmenovaným účastníkem řízení prodáváný druh pohonné hmoty neodpovídal předepsané jakosti, docházelo k poškození spotřebitele, který právem očekává kvalitní výrobek zaručující jeho spokojenost. V tomto případě je však zcela odkázán na solidnost podnikatele a prakticky není schopen se bránit, neboť jakost pohonných hmot nemá možnost zkontrolovat. Navíc následky používání nekvalitních pohonných hmot se projeví po delším časovém období.

Správní orgán jako k polehčující okolnosti přihlédl k množství nevyhovujících PHM (natural 95 RACING a natural 98), které bylo prodáno.

Z kontrolovanou osobou předložených podkladů (č.j. 119630/17) je zřejmé, že

- BA 95 RACING bylo od závazu na čerpací stanici (dodáno dne 30.03.2017, v nádrži po dodání celkem 10.844litrů) do uložení zákazu prodeje ze strany ČOI (13.6.2017 – 6.847ltr.), prodáno 3.997 ltr., což při průměrné velikosti nádrží osobních automobilů - cca 50 litrů – znamená, že bylo tímto poškozeno cca 80 spotřebitelů během 2,5 měsíce (tj. cca 1 spotřebitel denně), což správní orgán hodnotí jako menší množství.
- BA 98 bylo od závazu na čerpací stanici (dodáno dne 30.03.2017, v nádrži po dodání celkem 10.260litrů) do provedení odběru dne 10.6.2017 (3.155,3ltr.), prodáno 7.105 ltr., což při průměrné velikosti nádrží osobních automobilů - cca 50 litrů – znamená, že bylo tímto poškozeno cca 142 spotřebitelů během 2,5 měsíce (tj. cca 2 spotřebitelé denně), což správní orgán hodnotí jako menší množství.

Správním orgánem byla ve prospěch účastníka řízení zohledněna velikost (výtoč) čerpací stanice, resp. předmětného druhu PHM. Z uvedené je zřejmé, že jedná o menší výtoče PHM, u kterých byla zjištěna jakostní odchylka.

Jako k polehčující okolnosti bylo správním orgánem přihlédnuto ke skutečnosti, že se jedná o první porušení zákona o pohonných hmotách, které bylo účastníku řízení ze strany ČOI prokázáno, jedná se v tomto ohledu o osobu doposud bezúhonnou.

Jako k přitěžující okolnosti bylo správním orgánem přihlédnuto ke skutečnosti, že provedeným odborným posouzením bylo zjištěno, že z odebraných 3 vzorků PHM nevyhověly předepsaným parametrům 2 vzorky automobilového benzínu.

S ohledem na výše uvedené okolnosti, jež mají vliv na určení výměry pokuty, hodnotí správní orgán správní delikt jako méně závažný (s ohledem na zákonné rozpětí pro uložení pokuty – 5mil Kč), čemuž odpovídá i samotná výše udělené pokuty. Výše sankce se neodchyluje v neprospěch jmenovaného hospodářského subjektu od pokut ukládaných dozorovým orgánem v obdobných případech. Výše pokuty se odvinula zejména od závažnosti a charakteru zjištěné odchylky.

Pokuta je uložena v hranici zákonného rozpětí uvedeného v ust. § 9 odst. 14 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, podle kterého lze za předmětný správní delikt uložit pokutu až do výše 5 000 000,- Kč. Dle uvážení správního orgánu je shora uvedená výše pokuty plně v souladu se zákonem, nese v sobě i nezbytný preventivní prvek a svojí výší odpovídá zásadě přiměřenosti používané ve správním řízení.

Správní orgán nepovažuje uloženou pokutu (100.000,- Kč) s ohledem na **závažnost** správního deliktu za nepřiměřenou. Sankce uložená za správní delikt nemůže být natolik nízká, aby postrádala svou hlavní funkci, a to funkci represivní, tj. trest za protiprávní jednání, ale i funkci preventivní.

Z výše uvedených důvodů rozhodl správní orgán tak, jak je uvedeno na 1. straně tohoto rozhodnutí (příkazu).

P o u č e n í

Podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu má obviněný právo podat proti tomuto příkazu odpor ve lhůtě 8 dnů ode dne jeho oznámení u správního orgánu, který příkaz vydal. Lhůta pro podání odporu běží ode dne následujícího po oznámení příkazu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a v řízení se pokračuje.

Pokud po podání odporu bude vydáno rozhodnutí, kterým bude obviněný uznán vinným z přestupku, bude jí, kromě správního trestu uložena podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu též povinnost nahradit paušální náklady řízení ve výši 1.000,- Kč, které jsou stanovené vyhláškou č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o paušální částce nákladů řízení, v platném znění.

Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

Ing. Jan Ř e z á ě

ředitel České obchodní inspekce
inspektorát Plzeňský a Karlovarský
se sídlem v Plzni

